

Datum

Uppföljning av de delregionala utvecklingsmedlen 2022

Uppföljning av DRUM till de fyra kommunalförbunden i VGR och
BRG

VRG Analys 2023:16

Datum: 2023-03-30

Dokumentnamn: Uppföljning av delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

Kontaktperson: Monica Emanuelsson, koncernkontoret, samhällsanalys

Innehåll

Sammanfattning	4
Uppföljning – delregionala utvecklingsmedel 2022.....	6
1. Inledning	6
2. Genomförande 2022	7
2.1 Samordnare/processledare	8
2.2 Fördelning av medel till insatser	8
2.3 Kommunal delaktighet	11
2.4 Tillvarata olika platsers förutsättningar	11
2.5 EU och nationella medel	11
2.6 Samverkan med VGR.....	12
2.7. Utmaningar och behov som lyfts kopplat till genomförandet	12
3. Genomförande per delregion	14
3.1 Fyrbodal	14
3.2 Sjuhärad.....	17
3.3 Skaraborg.....	20
3.4 Göteborgsregionen (GR och BRG)	23
Bilaga 1: Villkor i överenskommelsen.....	29
Bilaga 2: Satsningar 2022	32

Sammanfattning

Inom ramen för överenskommelser mellan VGR och de fyra kommunalförbunden (KF) inklusive Business Region Göteborg (BRG) decentraliseras sammanlagt drygt 53 mnkr av VGR-medel med syftet att bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet. DRUM 2021-2024 är en fortsättning av de delregionala tillväxtmedel som berörda nämnder under perioden 2014-2020 decentraliserade till kommunalförbunden och BRG. Utöver att medfinansiera projekt finns sedan 2021 även en möjlighet för KF och BRG att finansiera specifika tjänster för att driva frågor kring bygga kompetens, stärka innovationskraften, miljö och respektive kultur. Detta var tidigare endast aktuellt för kulturnämnden.

Tabell: Decentraliserade delregionala utvecklingsmedel (DRUM) från respektive nämnd för år 2022

MOTTAGARE AV DRUM	RUN	MN	KUN	TOTALT
Fyrbodals kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
Skaraborgs kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
<i>Göteborgsregionen</i>				
Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)	2 000 000	1 500 000	1 675 000	5 175 000
Business Region Göteborg (BRG)	15 000 000			15 000 000
Kultur- och fritidsnätverket ¹			170 000	170 000
Totalt	39 500 000	6 000 000	7 995 000	53 495 000

Den nu aktuella uppföljningsrapporten syftar till att belysa hur de delregionala medlen fördelas samt ge en bild över hur genomförandet ser ut. Rapporten baseras på de underlag som årligen skickas in till VGR av respektive kommunalförbund och BRG. Då rapporten har fokus på förra året (2022) kopplas medlen till regionutvecklingsnämnden (RUN), miljönämnden (MN) och kulturnämnden (KUN). Från 2023 kommer rapporterna hänvisa till miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU) och kulturnämnden.

Av de tilldelade medlen redovisas insatser för cirka 52 mnkr. Av dessa har drygt 7 mnkr gått till processledare/samordnare inkl. övergripande tjänster. Det är cirka 14 procent. Resterande har gått till projekt och andra satsningar, d.v.s. nästan 45 mnkr. Mest medel har gått till området för stärka innovationskraften följt av bygga kompetens. Detta hänger bland annat samman av att RUN är den nämnd som decentraliserat mest medel till KF/BRG.

¹ Kultur- och fritidsnätverket har tidigare år erhållit kulturnämndens medel. Sedan sommaren 2022 övergår medlen till GR.

Uppföljningen har även ett fokus på hur genomförandet hanterats, bland annat hur den kommunala delaktigheten ser ut, om EU-medel och nationella medel har genererats samt hur samverkan med VGR ser ut.

Vad gäller deltagande från kommunerna bedömer kommunalförbunden att det i huvudsak fungerar bra. I rapporterna lyfts en hög delaktighet från kommunal nivå fram samt att det finns en struktur att involvera kommunerna i insatser. Men såväl behov som utmaningar lyfts också, till exempel att man behöver samla liknande kommuner för att få till en bra dialog, att digitalisering är ett område där resurser saknas, att välfärdsarbetet inte alltid definieras av kommunerna som regional utveckling och att områden som intresserar kommunerna är bland annat etablering och upphandling.

I överenskommelsen lyfts att det alltid ska undersökas om det finns en möjlighet att växla upp de delregionala utvecklingsmedlen med nationella program eller EU:s fonder och program. I rapporteringen finns en viss variation i svaren kopplat till detta. Vad gäller Göteborgsregionen, såväl GR som BRG, finns en erfarenhet kring att växla upp sina insatser med stöd av andra finansiärer. Övriga kommunalförbund lyfter mer av en svårighet då man inte ser att man har tillräckliga resurser för att generera en extern uppväxling utifrån att KF då förväntas vara med både inför, under och efter en projektperiod. Det lyfts också att önskar en fortsatt diskussion kring vilken roll KF ska ta kopplat till internationella projekt. Ska de till exempel sträva efter att vara projektägare eller ska de vara den som deltar och samverkar. I rapporterna ges exempel på konkreta insatser, till exempel utbildningsinsatser, för att på sikt kunna generera extern finansiering. Några av processledare/samordnare lyfter att man inte har haft tillräcklig tid ännu att växla upp medlen.

Såväl i denna som i förra årets rapportering bedöms samverkan mellan VGR och KF/BRG i stort fungera bra. Samverkan bedöms som nödvändig utifrån de utmaningar som finns kopplat till omställning, större etableringar och så vidare. Det lyfts som positivt att det till exempel finns personer från VGR med koppling till Stärka innovationskraften som har geografiskt ansvar. Detta gör att samverkan blir bättre och man kan arbeta mer tillsammans. Däremot lyfts även av vissa att näringslivsarbetet fortfarande behöva utvecklas kring samverkan.

I rapporten lyfts olika utmaningar och behov. Det handlar bland annat om analyser, samverkan och samordning, samt specifika utmaningar kopplat till långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar.

Uppföljning – delregionala utvecklingsmedel 2022

Denna rapport syftar till att belysa de delregionala utvecklingsmedel (DRUM) som fördelas till kommunalförbund (KF) respektive Business Region Göteborg (BRG) årligen i enlighet med regionutvecklingsnämndens, miljönämndens respektive kulturnämndens detaljbudgetar. Från 2023 handlar det om miljö- och regionutvecklingsnämnden samt kulturnämnden.

Rapporten innehåller en genomgång av underlag som inkommit för 2022 i linje med den uppföljnings- och utvärderingsplan som finns för DRUM, samt den överenskommelse som ligger till grund för genomförandet. Ansvarig för uppföljningen är Monica Emanuelsson, avdelningen samhällsanalys, vid Västra Götalandsregionen.

1. Inledning

Sammanlagt fördelas drygt 53 mnkr enligt tabell 1 nedan. Sedan sommaren 2022 är det Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) som erhåller kulturnämndens medel. Därför är, jämfört med föregående år, endast ett mindre belopp angivet till kultur- och fritidsnätverket. I rapporten anges Göteborgsregionen löpande och avser då om inget annat anges både GR:s och BRG:s genomförande.

Tabell 1. Delregionala utvecklingsmedel från respektive nämnd för år 2022

MOTTAGARE AV DRUM	RUN	MN	KUN	TOTALT
Fyrbodals kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
Skaraborgs kommunalförbund	7 500 000	1 500 000	2 050 000	11 050 000
Göteborgsregionen				
Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)	2 000 000	1 500 000	1 675 000	5 175 000
Business Region Göteborg (BRG)	15 000 000			15 000 000
Kultur- och fritidsnätverket ²			170 000	170 000
Totalt	39 500 000	6 000 000	7 995 000	53 495 000

Överenskommelser 2021-2024

Syftet med överenskommelserna är att bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet genom att kommunernas förutsättningar

² Kultur- och fritidsnätverket har tidigare år erhållit kulturnämndens medel. Sedan sommaren 2022 övergår medlen till GR.

och möjligheter tas tillvara i de satsningar som görs. I överenskommelsen anges bland annat att syftet med decentraliseringen av VGR:s medel är att den stora merparten av medlen ska gå till satsningar som genomförs av aktörer inom delregionen och resurserna på så vis ska nå utanför kommunalförbundens, BRG:s och VGR:s egna organisationer.

Inom ramen för DRUM finns en möjlighet att utöver att finansiera specifika insatser även tillsätta delregional processledare/samordnare för att driva frågor kring den regionala utvecklingsstrategins långsiktiga prioriteringar bygga kompetens och stärka innovationskraften (SIK), samt miljö med koppling till Klimat 2030 respektive kultur med koppling till kulturstrategin. Syftet är bland annat att skapa synergier, dra nytta av befintliga strukturer och att samverka med relevanta parter i Västra Götaland. Vissa nämndspecifika syften finns också. Dessa sammanfattas i bilaga 1.

Enligt överenskommelserna fastställs även vissa åtaganden. En av dessa är att de delregionalt ansvariga medfinansierar tilldelade medel enligt finansieringsprincipen 50/50 på totalen. Vidare ska kommunalförbunden åta sig att samverka med medlemskommunerna och andra aktörer i delregionen, med övriga kommunalförbund och med Västra Götalandsregionen. Vad gäller förstudier/analyser är 500 tkr undantagna per delregion utan att medfinansiering behövs. Övriga villkor som anges i överenskommelsen återfinns i bilaga 1.

I en gemensam dialog mellan VGR, kommunalförbund och BRG har gemensamma uppföljningsmallar tagits fram. En version testades 2021 och uppdaterades sedan med ökat fokus på förändringar, utmaningar och exempel. Det finns en övergripande uppföljningsmall och därtill en per processledare/samordnare. Till uppföljningen ska KF även bifoga aktuell årsredovisning. Uppföljningsrapporterna som skickas in utgör även underlag i dialogen mellan VGR och KF/BRG. En djupare uppföljning planeras inför en eventuell ny period av överenskommelser, d.v.s. från år 2025.

2. Genomförande 2022

Respektive kommunalförbund har antagit en delregional utvecklingsstrategi som ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin. För Sjuhärad och Skaraborg avser deras delregionala utvecklingsstrategier perioden fram till 2030. Vad gäller Fyrbodals kommunalförbund har de antagit en verksamhetsplan för perioden 2021-2023 som utgör den delregionala genomförandeplanen. För Göteborgsregionen finns en strategisk inriktning för perioden 2021-2023 där sex utmaningar pekats ut. Därtill finns ett näringslivstrategiskt program 2018-2035 som också ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin.

Även om pandemin präglar samhället mindre under 2022 lyfts i rapporteringen från KF att den fortfarande präglar genomförandet i och med att beviljade projekt i vissa fall har fått förlängas och inte ännu är slutredovisade.

Av de tilldelade medlen redovisas insatser för drygt 52 mnkr. Av dessa har drygt 7 mnkr gått till processledare/samordnare inkl. övergripande tjänster. Detta är cirka 14 procent. Resterande har gått till insatser, d.v.s. nästan 45 mnkr.

2.1 Samordnare/processledare

Om 2021 var ett uppstartsår för flera av tjänsterna då en del tillsattes i slutet av det året, så lyfts 2022 som ett år för genomförande. Det är viktigt att ha i åtanke att det inte är ett krav utan en möjlighet att tillsätta delregional processledare/samordnare för vissa områden. Det gör att KF/BRG hanterar detta på olika sätt. Hur stor del av tjänst varierar och i vissa fall har tjänster varit vakanta delar av året.

Tabell 2. Processledare/samordnare för år 2022

Mottagare av DRUM	SIK*	Bygga kompetens	Miljö (Klimat 2030)	Kultur	Övrigt
Fyrbodals kommunalförbund	x	x	x	x	x
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	(x)	x	x	x	x
Skaraborgs kommunalförbund	(x)	(x)	x	x	
Göteborgsregionen (GR och BRG)	x	x	x	x	x

Under kolumnen övrigt återfinns för KF Fyrbodals kostnader för projektkonombesättning samt projekt- och finansieringsstrategi, för KF Sjuhärads en övergripande processledartjänst som gäller alla områden, och för BRG en tjänst som taggats som Knyta samman Västra Götaland. De mer övergripande tjänsterna motiveras bland annat i att det finns ett behov att få en ökad kännedom och förståelse av kommunerna kopplat till den regionala utvecklingsstrategin. Därtill lyfts även att det finns ett behov av samordning av insatser mellan projekt och verksamheter tvärsektorielt för att bidra till att skapa synergier, dra nytta av befintliga strukturer och att samverka med relevanta parter i Västra Götaland.

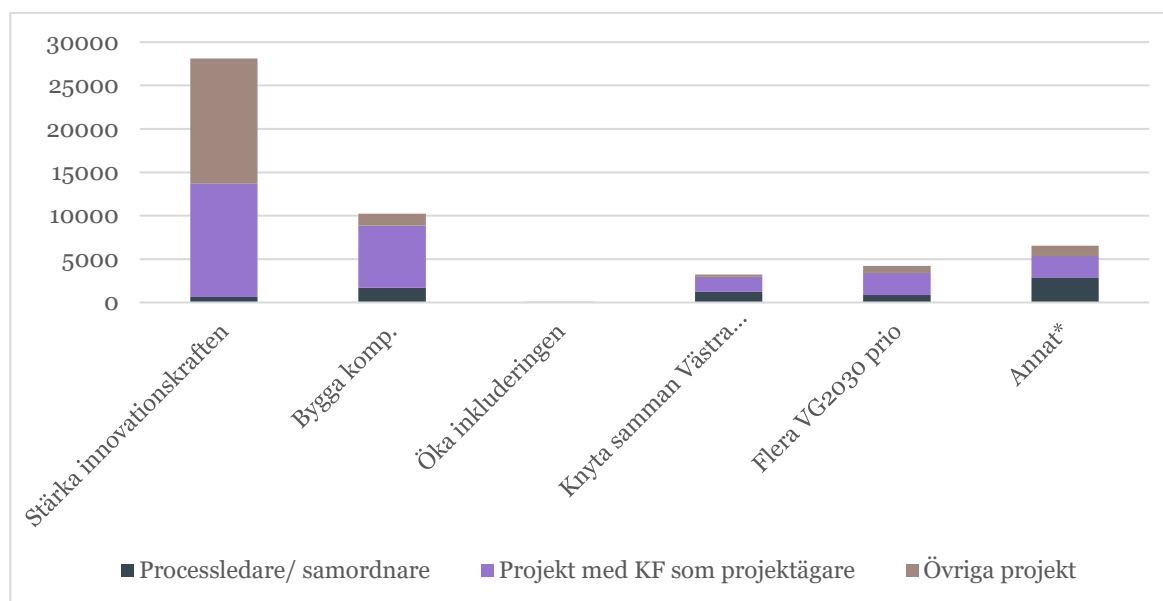
Såväl Skaraborg som Sjuhärads tar upp personer som inte är medfinansierade av DRUM men som har en roll som processledare och bidrar till det delregionala genomförandet av VG2030. Dessa markeras ovan med (x). Mer information finns i avsnitten som rör respektive KF och BRG.

2.2 Fördelning av medel till insatser

I överenskommelsen anges att den stora majoriteten av medlen ska gå till satsningar som genomförs av aktörer inom delregionen och resurserna ska på så vis nå utanför kommunalförbundens, BRG och VGR:s egna organisationer. I redovisningen från delregionerna bifogas en sammanställning över beviljade projekt och insatser. Dessa återfinns i bilaga 2. Uppföljningen visar att många projekt/insatser har kommunalförbundet/BRG som projektägare. Hur stor andel av projekten som det handlar om varierar från BRG som tar upp 100 procent av medlen till projekt där de själva är projektägare för och GR 90 procent. KF Fyrbodals tar upp cirka 50 procent av medlen till projekt med kommunalförbundet som projektägare. För KF Skaraborg respektive KF Sjuhärads är andelen av medlen något lägre, 35 respektive 23 procent som tas upp till "egna" projekt. Detta innebär i sig inte att satsningarna inte når aktörer inom delregionen, utan att det är KF/BRG som hanterar medlen.

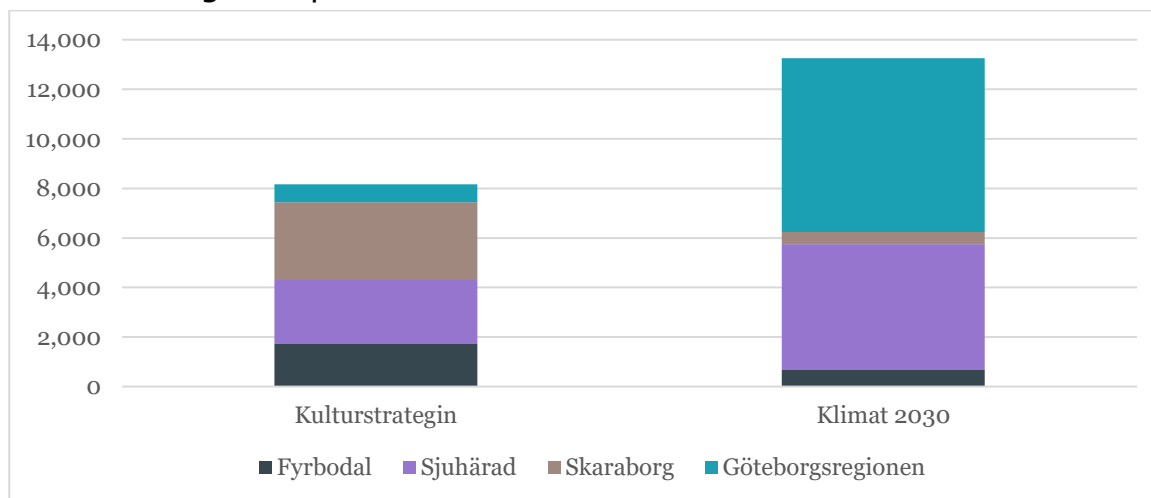
I den lista som bifogas till rapporteringen från KF/BRG anges projektens koppling till VG2030, Kulturstrategin respektive Klimat 2030 samt belopp av olika medfinansierstyper. Utöver att det har finns skillnader hur KF/BRG tolkar frågor ska det även påpekas att kommunalförbunden har olika förutsättningar samt olika delregionala prioriteringar, till exempel är DRUM endast är en begränsad del av GR och BRG:s bidrag till VG2030s genomförande vilket också skapar viss problematik kring gränsdragning i vad som återrapporteras.

Figur 1. DRUM (i tkr) för 2022 fördelade på typ av insats och långsiktig prioritering

Med kolumnen annat avses medel som gått till insatser som inte angetts ha koppling till den regionala utvecklingsstrategin utan kulturstrategin eller Klimat 2030. I figurerna nedan anges hur mycket DRUM för 2022 som gått till insatser som angetts bidra till kulturstrategin respektive Klimat 2030. Observera att det finns medel till insatser i figur 1 med koppling till RUS som också återfinns i figur 2 då det finns insatser som har koppling till flera styrdokument.

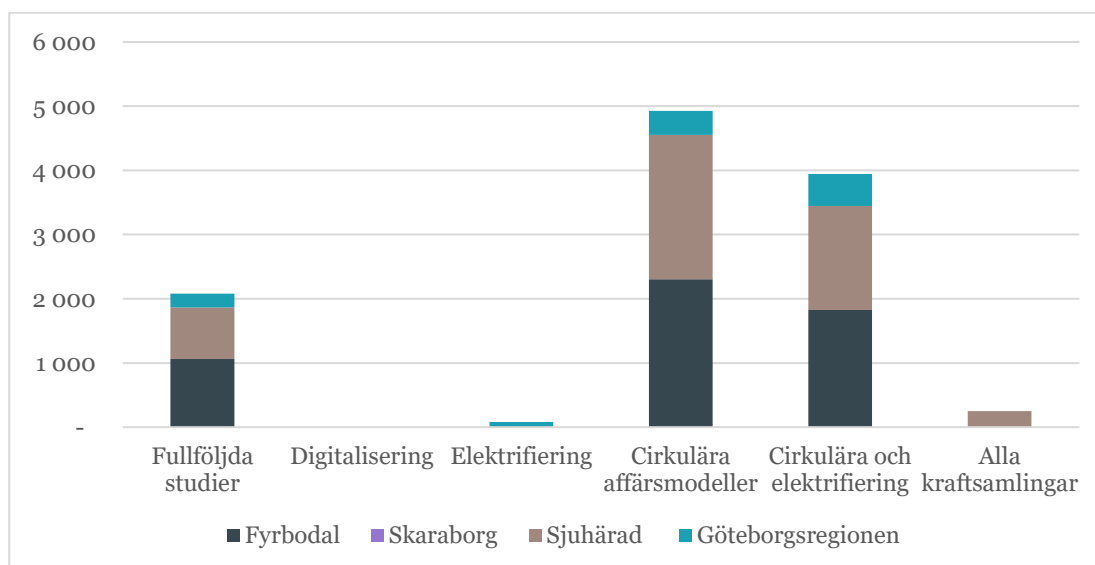
Figur 2. DRUM (i tkr) för 2022 fördelat på delregion med koppling till Kulturstrategin respektive Klimat 2030.

Kraftsamlingarna är centrala i genomförandet av VG2030. I tabellen nedan lyfts hur mycket medel respektive delregionerna angett har gått till med koppling till kraftsamlingarna. Även nedanstående bild beror på hur det redovisas. Till exempel kommunalförbundet Skaraborg har i sin rapportering inte taggat något av projekten med koppling till områdena för kraftsamlingarna, men har angett att de har en 50 procentig tjänst kopplad till elektrifiering.

I uppföljningsrapporterna lyfts bland annat att det saknas resurser att arbeta med kraftsamlingarna. Här nämns särskilt kraftsamling digitalisering.

Figur 3. DRUM-medel (tkr) till insatser 2022 fördelade på områden för de Västsvenska kraftsamlingarna

2.3 Kommunal delaktighet

Som angavs inledningsvis är ett syfte med överenskommelserna att medlen ska bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet genom att kommunernas förutsättningar och möjligheter tas tillvara i de satsningar som görs. I förra årets rapport lyftes bland annat att det finns ett kommunalt deltagande och överlag bedömde berörda kommunalförbund att delaktigheten var god. Utöver olika nätverk nämndes även exempel på workshoppar med kommunala representanter för att skapa ett deltagande, skapandet av en struktur kring beredning och förankring av projekt.

I årets uppföljning ställs frågan om det finns särskilda utmaningar att skapa en kommunal delaktighet samt om det finns exempel på aktiviteter som genomförts som bedöms ha varit särskilt lyckade. Sammanfattningsvis kan sägas att deltagande från kommunerna bedöms som bra. Det lyfts en hög delaktighet från kommunerna i arbetet samt att det finns en struktur för att engagera dessa. Det finns dock såväl behov som utmaningar. Till exempel lyfts i någon rapport att det finns behov av att gruppera kommunerna för att få till en bra dialog. Vidare lyfts även att digitalisering är ett område där resurser saknas, att välfärdsarbetet inte alltid definieras av kommunerna som regional utveckling och att områden som intresserar kommunerna är till exempel etablering och upphandling. Även om inte alla tar upp det i sin rapport kan en del av utmaningarna vara generella.

2.4 Tillvarata olika platser förutsättningar

I överenskommelsen anges att man i de insatser som genomförs ska utgå från olika platser förutsättningar där städer, tätorter och landsbygd involveras i arbetet. Det gör att frågan delvis kopplar an till frågan om kommunalt deltagande men utifrån ett mer geografiskt perspektiv. Som i förra årets rapport lyfts olika exempel där man utgått från kommunernas olika förutsättningar utifrån att de ligger i olika faser alternativt att geografien är en utgångspunkt. Någon lyfte vikten av att kommunerna känner sig sedda och de har en möjlighet att utifrån helheten bidra med sina styrkor. Frågan ger förhållandevis varierande svar i uppföljningsrapporterna som kan handla om att det är otydligt samt hur man ska besvara frågan om olika platser förutsättningar.

2.5 EU och nationella medel

I överenskommelsen lyfts att det alltid ska undersökas om det finns en möjlighet att växla upp de delregionala utvecklingsmedlen med nationella program eller EU:s fonder och program. Vad gällde 2021 års rapportering var det olika aspekter som påverkar denna möjlighet. Det handlade till exempel om att strukturfondsprogrammen inte har startat upp, KF rekryterade personer under året och angavs då inte ha resurser för att generera en extern uppväxling inom vissa områden samt att projekt som startat/finansierats under 2021 startat före eller i början av 2021.

I rapporterna finns en viss variation i svaren kopplat till EU och nationella medel. Vad gäller Göteborgsregionen, såväl GR som BRG, finns en erfarenhet kring att växla upp sina insatser med EU och nationella medel. Till exempel lyfter BRG upp en ansökan till Vinnova tillsammans med Chalmers och GU, medan GR lyfter en ansökan kopplat till Fullföljda studier. Det är dock inte tydligt i projektlistan att externa medel kommit in. Det

kan handla om att insatserna inte medfinansieras av DRUM utan av andra medel vid GR respektive BRG.

Övriga kommunalförbund lyfter mer av en svårighet utifrån att man inte har tillräckliga resurser för att generera en extern uppväxling då det ofta förväntas att KF i så fall ska vara med både inför, under och efter en projektperiod. Det handlar bland annat om den roll som KF bör ta, till exempel som projektägare eller som samverkanspartners. Konkreta insatser har genomförts, till exempel i Sjuhärad har insatser gjorts för att öka den interna kompetensen, medan i Skaraborg har en internationell projektkoordinator anställts i syfte att öka takten i uppväxlingen.

I sammanställningarna över beviljade projekt lyfts av alla KF, med undantag av GR och BRG, insatser med en medfinansiering från EU eller övriga statliga³. Detta är i många fall större projekt som utöver DRUM även har andra (centrala) VGR-medel. Till exempel lyfts projekt som VI-projektet (Folkhögskoleförvaltningen), Catalyst (IDC) och Smart Textiles (Högskolan i Borås) upp. Det gör att det sannolikt inte är specifikt DRUM som genererat den externa nationella eller EU-medlen.

2.6 Samverkan med VGR

Såväl i denna som i förra årets rapportering bedöms i stort samverkan fungera bra. Hur samverkan sker varierar dock mellan olika områden. Det lyfts som positivt att det finns personer från VGR med koppling till Stärka innovationskraften som har geografiskt ansvar. Detta gör att samverkan blir bättre och man kan arbeta mer tillsammans. Däremot lyfts av vissa att näringslivsarbetet fortfarande behöva utvecklas kring samverkan. Att samverkan är nödvändig utifrån de utmaningar som finns kopplat till omställning, större etableringar och så vidare är dock inget som ifrågasätts utan snarare uppmuntras.

I projektsammanställningarna som bifogas redovisningarna framgår att det finns projekt/insatser som även erhåller centrala VGR-medel. Det gäller två projekt för Sjuhärad, tre projekt i Skaraborg och sex i Fyrbodal. Som angavs ovan är vissa av dessa projekt förhållandevis stora (utifrån total projektvolym). Det finns även projekt som i KF:s rapportering inte har angetts ha centrala VGR-medel men som i vissa fall har verksamhetsbidrag. Det gäller till exempel VI-projektet (Folkhögskoleförvaltningen), Innovatum Science Park (Innovatum AB), UF i Älvsborg och Drivhuset Framsteg! (Stiftelsen Drivhuset i Borås). Någon fullständig genomgång har här inte gjorts vilket innebär att det kan finnas fler.

2.7. Utmaningar och behov som lyfts kopplat till genomförandet

Det är olika typer av utmaningar och behov som lyfts i rapporterna. Det handlar om områden som analysbehov, samverkan och samordning, kommunikation och förväntningar både på processledare men också kopplat till den regionala utvecklingsstrategin. Nedan har vi sammanställt dessa. Det är ingen fullständig

³ I gruppen övriga statliga ingår inte universitet/högskolor samt forskningsinstitut.

sammanställning av alla utmaningar och behov som lyfts, men ett försök att aggregera vilket i sig är en utmaning då det varierar mellan delregionerna och mellan områden.

Analyser

Ett område som särskilt lyfts är behovet av analyser av olika slag, bland annat för att få beslutsunderlag till politiken. Det lyfts handla både om mer djuplodade analyser men även löpande statistik inom vissa områden. Det anses också finnas behov av analyskompetens vid kommunalförbunden utifrån bland annat behov som kommer vid etablering och planeringsunderlag. Ett annat område som nämns är el- och energiförsörjning på delregional och regional nivå.

Samverkan och samordning

Det lyfts en hel del kommentarer kring samverkan och samordning. I flera fall lyfts att det finns en fungerande samverkan och samordning mellan KF och/eller VGR. Vad gäller att få till en omställning hos näringslivet och i en av rapporterna lyfts att det finns behov av ökad samverkan kopplat till de krav som ställs på aktörerna i innovationssystemet. Det handlar till exempel om vilken kompetens behövs och även vilken närvaro behöver finnas i hela regionen.

Därtill lyfts bland annat samordning/samverkan på flera nivåer och med andra aktörer som till exempel har expertkunskap. I en rapport lyfts samverkan som viktig inom elektrifiering/batteri/nya kompetenser och då även med huvudmännen för utbildningar. Detta kopplar också till arbetet med stora etableringar där delregioner och VGR behöver samverka. Det finns önskemål om en tydligare regional närvaro kopplat till kulturområdet där de regionala kulturchefsträffarna som fanns för några år sedan lyfts.

I rapporterna lyfts också lite olika exempel av betydelsen av samordning mellan de fyra KF. Här lyfts kommunernas klimatlöften fram som bra exempel där samordning finns.

Kommunikation

Kopplat till samverkan lyfts betydelsen av tydlig kommunikation. Det lyfts också att det är viktigt att undvika dubbelarbete och otydlighet. Det handlar till exempel om att vara tydlig i vem som är avsändare för olika initiativ.

Förväntan processledare/samordnare

Sedan 2021 finns som tidigare nämnts möjlighet att använda medel till processledare/samordnare. I en rapport lyfts att när det nu finns denna möjlighet så skapas också en förväntan hos till exempel kommuner att tjänsten ska kunna lägga mycket tid i olika projekt. Det lyfts här att tjänsten kan bli till mer nytta om den jobbar med att skapa förutsättningar för andra att arbeta i projekt, genom att hitta samarbeten och finansiering, omvärldsbevaka samt knyta ihop olika initiativ. Hur man jobbar i respektive delregion varierar. Det lyfts av några att processledarna/samordnarna ska möta frågor som är stora i sin natur vilket gör att samverkan såväl inom KF som med VGR samt andra aktörer är av betydelse.

En fråga som inte direkt handlar om processledare/samordnare men som berör deras genomförande är handläggandet av DRUM och medfinansiering. Detta kopplar an till finansieringsprincipen 50/50 och att annan medfinansiering uppmuntras sökas, dvs

delregionala projekt ska inte såväl söka DRUM som centrala VGR-medel. Här lyfts till exempel problematiken när projekt får verksamhetsbidrag från VGR och sedan söker DRUM för att medfinansiera sin verksamhet.

Specifika utmaningar kopplat till långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar

Det lyfts olika utmaningar som är specifika för genomförandet av de olika långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna. Det kan till exempel handla om utmaningar kopplat till områdena, som till exempel kompetensförsörjning och kompetensmatchning, etableringar, och omställning hos näringslivet.

Det handlar även till viss del om att det saknas resurser att arbeta med till exempel kraftsamlingarna. Här nämns särskilt kraftsamling digitalisering. Vad gäller resurser lyfts också i rapporter att det finns en utmaning vad gäller kommunernas genomförande som bland annat är kopplad till resurser.

3. Genomförande per delregion

Nedan sammanfattas rapporteringen per delregion.

3.1 Fyrbodals

Sammanlagt har 10,2 mnkr av DRUM beviljats till insatser under 2022. Dessa har gått till såväl tjänster som specifika satsningar. Utöver medel till tjänster har sammanlagt 20 projekt och verksamheter beviljats medel. Nio av dessa har KF Fyrbodals som projektägare. Av projekten som beviljades 2022 var det 15 som även erhöll medel 2021. Detta innebär 5 nya projekt/insatser. Därmed har, utöver processledare/samordnare, totalt för perioden 2021-2022 37 projekt/insatser medfinansierats. En lista över beviljade insatser 2022 återfinns i bilaga 2.

I tabellen nedan framgår hur DRUM har fördelats på typ av insatser med koppling till VG2030. Med kolumnen annat avses till exempel insatser som till exempel insatser med koppling till kraftsamling, kulturstrategin eller Klimat 2030.

Tabell 3. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till långsiktiga prioriteringar i VG2030.

	SIK	Bygga komp.	Knyta samman	Flera VG2030 prio	Annat*	Totalt
Processledare/samordnare	250	500	850	130	500	2 230
Projekt/insatser med KF som projektägare	1500	875	1600			3 975
Projekt/ insatser övriga	3306	438	250			3 994
Totalt	5 056	1813	2700	130	500	10 199

Vissa projekt har endast taggats som Kulturprojekt eller Klimat 2030, vidare är det projekt som både är taggade inom en långsiktig prioritering och Kulturstrategin/Klimat 2030. I tabellen nedan anges DRUM för de insatser som angetts ha koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

Tabell 4. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

	Kultur	Klimat 2030
Processledare/ samordnare	1000	350
Projekt/insatser med KF som projektägare	500	325
Projekt/ insatser övriga	250	
Totalt	1 750	675

Fyrbodals har redovisat tjänster för kompetens, näringsliv, kultur samt klimat- och miljö. Därtill tar de upp medel vad gäller projektekonom samt projekt- och finansieringsstrategi. Sammanlagt går cirka 2,2 mnkr av DRUM till nämnda tjänster. Som noteras nedan under rubriken processledare/samordnare har delar av tjänsterna varit vakanta. Det gäller egentligen alla tjänster utom den som är kopplad till miljömedlen.

Delregionala prioriteringar

Exempel på delregionala prioriteringar som lyfts handlar bland annat om den nya avsiktsförklaringen med VGR, omtag kring Kompetensråd Fyrbodals och kompetensplattformen. Därtill nämns även insatser kring skoglig bioekonomi, och cirkulära affärsmodeller kopplat till den skogliga värdekedjan. Etableringskontoret Position Väst lyfts som central i sitt bidrag till att DANA valde att etablera sig i Åmål. Ett annat projekt som lyfts är Omställning Strömstad.

Processledartjänster/samordnare

Vad gäller tjänsten med koppling till Stärka innovationskraften har den legat på 60 procent under året. Man lyfter att 40 procent har varit vakant på grund av förändringar på förbundet. För 2021 kom man inte heller upp till 100 procent men även då lyftes att detta är ambitionen. I rapporten lyfts att man att flera pågående projekt fick förlängt in på 2023 på grund av pandemin. Inga särskilda prioriteringar lyfts fram. Med fokus på utmaningar för näringslivet vad gäller omställning och konjunktur genomfördes en strategidag för aktörer inom innovationssystemet och kommunernas näringslivsutvecklare efter sommaren.

Vad gäller tjänsten kopplat till Bygga kompetens har den varit på 100 procent. Det anges dock att tjänsten har varit vakant under en del av året. Fokus lyfts ha legat på kompetensplattformen. Det handlar både om den nya avsiktsförklaringen med VGR samt omtag med Kompetensråd Fyrbodals. Här lyfts att avsiktsförklaringen kommer kräva stora insatser framöver från KF i det regionala kompetensplattformens arbetet. Utvecklingen med de branschspecifika kompetensråden har fortsatt. Teknikcollege nuvarande avtal har förlängts i väntan på nytt samverkansavtal. Validering är fortsatt intressant kopplat till

vård- och omsorgscollege. Det har skett en samsyn inom kompetensomställning genom att samordning och samverkan vad gäller behovet av utbildning och kompetensutveckling för arbetsmarknadens framtida behov. I rapporten lyfts kunskapsnoden för fullföljda studier upp utifrån att den har ökat förståelsen kring vikten av att fler fullföljer sina studier. Dimensioneringsarbetet har startat för bättre matchning.

Vad gäller kulturområdet finns en person som jobbat mellan 40-60 procent under året och en som till 30 procent var kulturstrateg och till 30 procent i ett projekt under våren från att därefter varit vakant. Särskilt lyfts ett arbete med att utveckla samarbetet med Innovatum kulturavdelning. Likaså lyfts att man anlitat Potential 12 för att se hur rollen som projekt- och finansieringsstrateg kan utformas. Därtill lyfts ett antal projekt och förstudier som man har stöttat. Projektet Våra Rum lyfts särskilt och i detta medverkade Orust, Sotenäs, Mellerud och Vänersborg.

Vad gäller området för miljö och klimat har KF haft en person till 90 procent samt en kommunikatör på 10 procent. Fokus har legat på fokusområdena Hållbara transport samt Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster inom Klimat 2030. Därtill har fokus varit på det nätverk som sedan 2021 finns med kommunernas miljöstrategier. När aktörerna inom innovationssystemet träffades lyfts att cirkulära affärsmodeller var ett centralt tema.

Tjänsten för projekt- och finansieringsstrateg har fokus på alla fyra områden. Denna tjänst har varit vakant under året.

Kommunal delaktighet

I förra årets rapport lyftes bland annat en stor kommunal delaktighet i projekten, men samtidigt upplevde man en viss projektrötthet som inte var specifikt för arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. De arbetade därför med mindre grupperingar där de kommunala behoven är styrande, även om minst tre kommuner behöver vara delaktig för att få till en delregional karaktär. Det lyfts som bra för dialogen med kommunerna att VGR deltar i nätverksträffarna. I årets rapport lyfts att man fortsatt arbeta utifrån mindre grupperingar. Nu nämns de gamla landskapsgränserna utifrån att området präglas i hög grad av att vara ett gränsländ på flera olika sätt, till exempel historiskt och EU-yttre gräns.

Tillvarata olika platsers förutsättningar

I rapporten lyfts Fyrbodals utvecklingsnoder som viktiga då de bidrar till det befintliga näringslivets utveckling och innovation. Några utvecklingsnoder lyfts som attraktiva för nya företagsetableringar och investeringar inom sitt styrkeområde, medan andra har potential att bli det.

EU och nationella medel

I förra årets rapport lyftes att man inte haft resurser att inom alla områden generera extern uppväxling. I årets rapport lyfts särskilt utvecklingsnoderna som viktig resurs med bland annat upparbetade kanaler och partners. En utmaning som finns är den administrativa tyngd som faller på KF både vad gäller tid före, under och efter projekttiden. Detta då projekten drivs under en kortare tid men strukturella förändringar tar mycket längre tid. Vidare lyfts även det ökade kravet på medfinansiering för EU och

nationella medel som en ökad utmaning. Även att få tiden att räcka till för att delta i projekt är en utmaning som lyfts.

Samverkan med VGR

KF lyfte i förra årets rapport att samverkan fungerat väl i flera avseende men att det fanns förbättringspotential. Det handlade bland annat om brist i dialog mellan tjänstepersoner kopplat till beredning av projektmedel.

I årets rapport lyfts att det har fungerat mycket bra inom kompetensförsörjningsarbetet och det lyfts här finnas en samsyn och stöd. Näringslivsarbetet lyfts som svårare. Det handlar både om att det är ett stort och mångfasetterat område och att Göteborgs dominans är tydlig. Detta gör att det finns ett starkt fokus på tillverkande industrin från VGR medan Fyrbodals har andra styrkeområden såsom blå- och gröna näringar, besöksnäring och KKN. Det lyfts som fortsatt viktigt att få till ett regionövergripande forum där näringslivsfrågor lyfts för samverkan och utveckling.

3.2 Sjuhärad

Sammanlagt har 11,5 mnkr av DRUM-medel beviljats till insatser under 2022. Med den kommunala medfinansieringen uppgår medfinansieringen till nästan 24 mnkr. Medlen har gått till såväl tjänster som specifika satsningar. Utöver medel till tjänster har sammanlagt 25 projekt och verksamheter beviljats medel. Ytterligare två projekt redovisas utifrån dess betydelse för påverkan av DRUM. Av projekten som medfinansieras av DRUM är det sex som har KF Sjuhärad som projektägare. Av projekten som beviljades 2022 var det 16 som även erhöll medel 2021. Detta innebär 9 nya projekt/insatser. Därmed har, utöver processledare/samordnare, totalt för perioden 2021-2022 34 projekt/insatser medfinansierats. En lista över beviljade insatser 2022 återfinns i bilaga 2.

I tabellen nedan framgår hur DRUM har fördelats på typ av insatser med koppling till VG2030. Med kolumnen annat avses till exempel insatser som till exempel insatser med koppling till kraftsamling, kulturstrategin eller Klimat 2030.

Tabell 5. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till långsiktiga prioriteringar i VG2030.

	SIK	Bygga komp.	Ökad inkluderin g	Flera VG2030 prio	Annat	Totalt
Processledare/samordnare		804		250	500	1554
Projekt/insatser med KF som projektägare	750	100	100		2 119	3 069
Projekt/ insatser övriga	4 256	960		840	820	6 876
Totalt	5006	1864	100	1090	3 439	11 500

Vissa projekt har endast taggats som Kulturprojekt eller Klimat 2030, vidare är det projekt som både är taggade inom en långsiktig prioritering och Kulturstrategin eller Klimat

2030. I tabellen nedan anges DRUM för de insatser som angetts ha koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

Tabell 6. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

	Kultur	Klimat 2030
Processledare/ samordnare	500	500
Projekt/insatser med KF som projektägare	500	1870
Projekt/ insatser övriga	1591	2699
Totalt	2591	5069

KF Sjuhärad ha redovisat tjänster för Bygga kompetens, Stärka innovationskraften, kultur samt klimat. Därtill tar de upp medel vad gäller övergripande processledartjänst. Deras tjänsten för Stärka innovationskraften ligger helt på Business Region Borås och inga DRUM tas upp för denna även om underlag redovisas. Sammanlagt uppgår tjänsterna till cirka 1,5 mnkr av DRUM.

Delregionala prioriteringar

I rapporten lyfts olika prioriterade insatser under året utifrån de områden som finns i den delregionala utvecklingsstrategin. Förbundet har under året haft fokus på större etableringar (särskilt eventuella etableringen av batterifabrik i Lockryd, Svenljunga) och elförsörjningsfrågan. En samverkansmodell för stora etableringar i Boråsregionen har tagits fram. Vidare har förbundet bland annat stöttat kommunerna i framtagandet av ett planeringsdokument med fokus på elförsörjning och laddinfrastruktur. De har även prioriterat att skapa förutsättningar för alla kommuners tillgång till regionens innovationsmiljöer vilket ledde till en innovationslots. Andra områden som nämns är strategisk kompetensförsörjning har arbetet bland annat fokuserat på att inventera och skapa strukturer och verktyg för arbetsgivarnas kompetensbehov samt avsiktsförklaringen mellan region och förbund.

Inom socialt hållbar delregion har man haft fokus på kraftsamlingen Fullföljda studier. Medan projektet Fossilfri Boråsregion är en viktig insats utifrån en cirkulär och hållbar delregion då den bland annat har särskild fokus på elektrifiering, stöttning av kommunerna i genomförandet av den gemensamma avfallsplanen samt att stödja samverkan i kartläggning kopplat till kommunernas klimatlöften. Vad gäller hållbar samhällsplanering har utöver infrastruktur och kollektivtrafik ett särskilt internt arbete med de frågor som vi ska samverka inom fysisk planering vid sidan av PBL pågått.

Inom kultursamverkan har en utvärdering med fokus på förbundets nätverk genomförts. De lyfter att kultursamverkan inom bibliotek, kulturskolor och offentlig konst och gestaltad livsmiljö har kommit långt. Fokus behöver nu ligga på hållbar platsutveckling, folkbildning och civilsamhälle samt barnperspektivet.

Processledartjänster/samordnare

Den övergripande processledartjänst har bland annat handlat om genomförandet av utvecklingsstrategin. Störst fokus har legat på dialog med externa projektägare inför utlysning av DRUM. Genom arbetet bedöms den delregionala infrastrukturen ha stärkts och skapat en förståelse för flernivåsamverkan.

Tjänsten med koppling till Stärka innovationskraften uppgår till 100 procent. Som angavs ovan har inte DRUM använts. Tjänsten beskrivs dock utifrån dess betydelse vad gäller genomförandet av VG2030 och fokus har under året legat på etablering. Därutöver handlar ett arbete med att knyta aktörerna i innovationsstödssystemet närmare företagen.

Tjänsten kopplat till Bygga kompetens uppgick till 90 procent från januari-juli och därefter 100 procent. I rapporteringen lyfts bland annat deltagande i olika nätverk och mötestillfällen, utvecklat arbetssätt kopplat till kompetensplattformsrådet och fortsatt att kartlägga kompetensbehovet i delregionen. Vidare har även fokus varit på till exempel kompetensbehov i samband med större etableringar. Det har varit särskilt av betydelse under året den avsiktsförklaring som tagits fram.

Kulturtjänsten uppgår till 100 procent och prioriteringar lyfts ske i linje med Kulturstrategin och den delregionala kulturplanen. Man lyfter exempel på samverkan och insatser kopplat till flera områden såsom Bibliotek och läsfrämjande, Kulturskolan – barn och ungas eget skapande, Offentlig konst och gestaltad livsmiljö, Hållbar platsutveckling (natur- och kulturarv, besöksnäring), Barnperspektivet samt Folkbildning och civilsamhälle.

Tjänsten med fokus på miljö omfattar totalt 100 procent. Här lyfts till exempel Fossilfri Boråsregionen som fokuserar både på omställning av transportsektorn och trygg energiförsörjningen. Vidare även den delregionala avfallsplanen lyfts. Vad gäller Klimat 2030 lyfts kommunernas klimatlöften. Särskilt för året lyfts workshopar, dialogmöten och digitala möten med olika representanter för att diskutera gemensamma utmaningar.

Kommunal delaktighet

I förra årets rapport lyfte man att ett stort engagemang och aktiv medverkan i processen och de har arbetat med drygt 20 nätverk med kommunala chefer kring målen i den delregionala utvecklingsstrategin som samspelar med den regionala strategin.

En utmaning som lyfts i årets rapport är arbetet med kraftsamling digitalisering där man ser att resurser saknas vilket innebär en svårighet. För att hantera detta har man gjort en nulägesanalys och diskuterat möjliga prioriteringar för kommande två år. Den största utmaningen här är dock att man saknar resurser för att arbeta med frågan. En annan utmaning som man lyfter är dialogen om den delregionala infrastrukturen för innovationsstödssystemet och vilka aktörer som bör prioriteras vid fördelning av medel.

Ytterligare en utmaning som man ser är gränsdragningen mellan området välfärd kontra arbetet med regional utveckling/ökad inkludering. Gränserna lyfts som otydliga och det finns olika syn i vad som är regional utveckling. Ökad inkludering och social hållbarhet lyfts som ett stort och komplext område vilket gör det svårt att identifiera vilken roll förbundet ska ha. Vad gäller kompetensförsörjning anges den antagna avsiktsförklaringen

mellan region och förbund bidra till att bilden klarnat. Även kompetensplattformens dialog kring mål och inriktning börjar bli mer konkret och tydligt. Året har präglats av att flytta fram positionerna inom kompetensförsörjningen och samarbetet med utbildningscheferna har utvecklats positivt. Även samarbetet med vuxenutbildning har tagit ett steg framåt.

Lyckade satsningar som man lyfter kopplat till samverkan med kommuner är projekteringen av möjlig battericellsfabrik, kulturskolesamverkan och bibliotekssamverkan med Knallebibliotek, och projekt Fossilfri Boråsregion.

Tillvarata olika platsers förutsättningar

Betydelsen av att kommunerna känner sig sedda och att de kan bidra lyftes i förra årets rapport. Såväl då som nu lyfts etableringar som en prioriterad fråga för politiken och en utmaning som berör hela regionen. Vidare lyfts även elförsörjning men också att skapa förutsättningar för etablering som viktiga frågor. Särskilt utbyggnaden av en torrhamn i Viared utanför Borås lyfts. För att få till en utveckling i regionen lyfts logistikfrågorna som viktiga.

EU och nationella medel

Att generera EU och nationella medel bedöms fortfarande som svårt. Man har under året haft dialogmöten med Fyrbodals kommunalförbund för att söka finansiering av Interreg och Vinnova. En av utmaningarna med att växla upp medel är att det tar tid med dialogmöten, att formulera ansökan samt att skapa en miljö som kan möta upp de krav som ställs av finansiärerna. Förbundet lyfts sakna ekonomiskt stöd och kompetens när det gäller EU-medel. Man ser snarare att förbundet bör vara en samverkanspartner med andra aktörer och här lyfts att man behöver regionens stöd för matchning. Det lyfts också sakna internationella nätverk inom sina ansvarsområden. Man har under året genomfört olika insatser för att höja den interna kompetensen, till exempel processledare för kultursamverkan påbörjade en EU-diploma utbildning som har lett till internationella kontakter. En finansieringslots för kultur kommer att rekryteras under vintern 2023. Man lyfter också fram behovet av att öka kunskapen externt då man upplever att det finns ett visst motstånd till att söka EU-medel.

Samverkan med VGR

Som förra året lyfts att samarbetet fungerar mycket bra. Det handlar om regelbunden kontakt, gemensamma workshops och stöd. Att det finns en utpekad kontaktperson kopplat till näringslivsområdet då detta bland annat underlättar informationsutbytet. Det bedöms som en värdefull delaktighet som bidrar till att kommunerna ser hur flernivåsamverkan fungerar och att det skapas en samsyn i frågorna kring fördelning av medel enligt överenskommelsen och ökad förståelse för regionens prioriteringar. De delregionala politiska dialogerna upplevs som positiva med en stor delaktighet.

3.3 Skaraborg

Sammanlagt har 12 mnkr av DRUM-medel beviljats till insatser under 2022. Dessa har gått till såväl tjänster som specifika satsningar. Med den kommunala medfinansieringen uppgår finansieringen till 26,9 mnkr. Utöver medel till tjänster har KF Skaraborg beviljat 10 projekt på sammanlagt 10,4 mnkr. Av projekten för 2022 har hälften (5 projekt) KF

Skaraborg som projektägare. Det är endast ett projekt som beviljades 2022 som återfinns i listan över insatser 2021. Därmed har, utöver processledare/samordnare, totalt för perioden 2021-2022 26 projekt/insatser medfinansierats. En lista över beviljade insatser 2022 återfinns i bilaga 2.

I tabellen nedan framgår hur DRUM har fördelats på typ av insatser med koppling till VG2030. Med kolumnen annat avses till exempel insatser som till exempel insatser med koppling till kraftsamling, kulturstrategin eller Klimat 2030.

Tabell 7. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till långsiktiga prioriteringar i VG2030.

	SIK	Bygga komp.	Annat	Totalt
Processledare/samordnare			1 550	1 550
Projekt/insatser med KF som projektägare	3 077	374	178	3 629
Projekt/ insatser övriga	6 805			6 805
Totalt	9 882	374	1 728	11 984

Vissa projekt har endast taggats som Kulturprojekt eller Klimat 2030, vidare är det projekt som både är taggade inom en långsiktig prioritering och Kulturstrategin eller Klimat 2030. I tabellen nedan anges DRUM för de insatser som angetts ha koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

Tabell 8. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

	Kultur	Klimat 2030
Processledare/samordnare	1 050	500
Projekt/insatser med KF som projektägare	178	
Projekt/ insatser övriga	1 875	
Totalt	3 103	500

KF Skaraborg redovisar tjänster för kultur/internationell projektkoordinator samt processledartjänst miljö respektive och kultur/kulturstrateg. Redan i förra årets redovisning lyftes att när projektet *Samverkansmodell för kompetensförsörjning i Skaraborg* är avslutat kommer DRUM användas även till personal inom kompetensområdet. De har som tidigare även en tjänst på 100 procent med koppling till Stärka innovationskraften, men finansiering av denna tjänst görs via medlemsavgifter och inte DRUM. I beloppet ingår då inte vare sig kompetens eller innovation.

Delregionala prioriteringar

Den delregional utvecklingsstrategin och kulturplan som bygger på VG2030 och den regionala kulturstrategin antogs under året. Därtill nämns exempel på insatser. Det handlar bland annat om olika projekt/insatser som till exempel Kompetensnavet som handlar om omställning av anställda inom industrin och Platåbergens Geopark som har blivit utnämnd till Sveriges första UNESCO utnämnda Geopark. Under året har ett omställningskontor rörande större etablering startat upp. Vad gäller elektrifiering lyfter man i rapporten att kommunalförbundet tillsammans med Energikontoret Väst och energibolagen satsat på ett projekt för att stärka kapaciteten för elektrifiering som möjliggör ”nyindustrialisering” i Skaraborg. Man har även anställt en internationell projektkoordinator.

Processledartjänster/samordnare

Det fokus som lyfts vad gäller innovationskraften är ungefär som föregående år. Det handlar bland annat om inflyttarservice, kompetensförsörjning och Business Region Skaraborg. Arbete sker tillsammans med Skaraborgs näringslivschefer. Man lyfter att samverkan med innovationsstödssystemet har utvecklats. Här nämns särskilt IDC och Science Park Skövde. Man lyfter även gröna näringar (livsmedelsproduktion) och turism.

Vad gäller kompetens har KF Skaraborg en 100 procentig tjänst som då inte är DRUM-finansierad. De lyfter ändå upp inriktningen och de prioriteringar som särskilt lyfts är att förstärka kompetensberedskap vid större etableringar och utifrån det generella behovet av kompetensomställning i privat och offentlig sektor. Detta arbete sker inom ramen för Kompetensnavet som drivs i samverkan med IDC. Vidare handlar det om förstärkt representation i Kompetensforum och förtydligande av uppdrag genom framtagande av en avsiktsförklaring.

Vad gäller kultur finns en kulturstrateg till 100 procent som under året har haft fokus på att ta fram en delregional kulturplan. Vidare har även en handlingsplan för genomförandet tagits fram. Kultursamordnarna har utifrån kulturplanen prioriterat för arbete över kommungränserna bland annat offentlig gestaltningsuppdrag, gemensamma program-turnéläggning, Kultur i skolan, och barn och ungas egna skapande. Annars har fokus även här varit på etablering och att skapa en attraktiv delregion genom kultur. De har kopplat till kultur erhållit förstudiemedel av TVV för att genomföra delregional samhällsplaneringsstrategi där gestaltad livsmiljö är central.

Tjänsten som internationell projektkoordinator inom kultur har uppgått till 80 procent sedan oktober. Den första tiden har inneburit bland annat att introducera tjänsten för chefsnätverk, kommuner mm samt att skapa en strategi för arbetet. Fokus har även varit att identifiera projekt och bidra till en ansökan inom Interreg ÖKS, samt att planera för en västsvensk EU-konferens.

När det gäller miljömedlen fördelar KF Skaraborg dessa på 50 procent med särskild fokus på kraftsamling Elektrifiering och 50 procent med fokus på klimat 2030. Vad gäller just elektrifiering har fokus varit på att samla en mångfald av berörda aktörer för att skapa ett energisystem som stödjer den nyindustrialisering som påbörjats. Prioriteringar ligger på kommunal energiplanering och affärsutveckling hos energibolagen. Man har erhållit medel från Formas vad gäller elektrifiering. Fokus har legat på mobilisering och att

säkerställa att berörda aktörer är inbjudna och deltar. Planering pågår även för etablerandet av de digitala tvillingar av lokala energisystem som är en del av projektet SUES-Digit. Vidare har fortsatt satsning har skett på att stötta kommunernas klimatlöften. Det har bland annat handlat om erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och projektutveckling.

Kommunal delaktighet

Som förra året lyfts att det finns en hög delaktighet från kommunerna. Samt att insatser förankras i nätverk och att kommunerna även är delaktiga i arbetsgrupper och styrgrupper.

Tillvarata olika platsers förutsättningar

I förra årets rapport lyftes vissa projekt som exempel på insatser där man ser att olika platsers förutsättningar tillvaratas. Detta görs även i årets rapport. Till exempel Skaraborgs kulturarv som är under uppstart med syftet att de kommunala museerna tillsammans med förningar och företag ska paketera och marknadsföra ett större gemensamt utbud. Även KomILand lyft där lokala, kollaborativa mobilitetstjänster testas utifrån hur de utvecklas och erbjudas på olika platser.

EU och nationella medel

Under 2022 har man fokuserat på att tillsätta tjänsten som internationell projektkoordinator för att kunna öka takten i uppväxling av nationella och EU-medel.

Samverkan med VGR

Förra årets lyftes bland annat att flernivåsamverkan och det nya gemensamma arbetssättet har varit bra och samverkan har förbättrats och ökats under det gångna året. Även i år lyfts att VGR:s deltagande i nätverksträffar stärker flernivåsamverkan. Man lyfter även att man ser ett ökat intresse för ”checkar” och investeringsstöd. Likaså bedöms att samverkan mellan VGR, KF och kommuner har stärkts väsentligt i samband med etableringsförfrågningar.

Vad gäller kulturområdet lyfts de delregionala kulturpolitiska dialogerna som berör vilken roll kommuner, delregion och region kan ha, som viktiga. Kulturens värde i den regionala utvecklingen bedöms ha stärkts och är ett självklart perspektiv i många frågor som drivs.

3.4 Göteborgsregionen (GR och BRG)

Sammanlagt har 18,8 mnkr av DRUM-medel beviljats till insatser under 2022. Dessa har gått till såväl tjänster som specifika satsningar. Utöver medel till tjänster har GR beviljat 12 projekt/verksamheter medel och BRG lyfter tio områden som man beviljat medel till. Utöver två projekt vid GR är GR och BRG projektägare för alla insatser. Av de insatser som BRG lyfter var det fyra områden som även återfanns 2021. För GR är det fem insatser som även erhöll medel 2021. Det innebär att totalt 34 olika insatser, utöver processledare/samordnare har beviljats för perioden 2021-2022. En lista över beviljade insatser 2022 återfinns i bilaga 2.

Kopplat till uppföljningen av DRUM inkommer GR respektive BRG med var sin rapport. Som för tidigare år finns en problematik kopplat till gränsdragningen då DRUM endast är

en mindre del av verksamheten vid GR respektive BRG och andra insatser som inte medfinansieras av DRUM också bidrar till den regionala utvecklingsstrategin.

GR har redovisat tjänster med koppling till klimat respektive kultur medan BRG har redovisat tjänster för Kompetens och Innovation. Vidare redovisas även BRG en tjänst för regional samordning inklusive regional verksamhetsplan. Sammanlagt har dryga 2 mnkr tagits upp för tjänster koppling till DRUM vilket är lägre än 2021. Därutöver finns naturligtvis ett flertal tjänster vid såväl GR som BRG som finansieras på annat sätt än DRUM.

I tabellen nedan framgår hur DRUM har fördelats på typ av insatser med koppling till VG2030. Med kolumnen annat avses till exempel insatser som till exempel insatser med koppling till kraftsamling, kulturstrategin eller Klimat 2030.

Tabell 9. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till långsiktiga prioriteringar i VG2030.

	SIK	Bygga komp.	Knyta samman	Flera priorit.	Annat*	Totalt
Processledare/samordnare	400	400	400	500	341	2 041
Projekt/insatser med KF/BRG som projektägare	7 760	5 795	114	2 511	168	16 348
Projekt/ insatser övriga					374	374
Totalt	8 160	6 195	514	3 011	883	18 763

Vissa projekt har endast taggats som Kulturprojekt eller Klimat 2030, vidare är det projekt som både är taggade inom en långsiktig prioritering och Kulturstrategin eller Klimat 2030. I tabellen nedan anges DRUM för de insatser som angetts ha koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

Tabell 10. Fördelning av DRUM (i tkr) på typ av insats med koppling till kulturstrategin respektive Klimat 2030.

	Kultur	Klimat 2030
Processledare/samordnare	341	500
Projekt/insatser med KF som projektägare	12	6 506
Projekt/ insatser övriga	374	
Totalt	727	7 006

Delregionala prioriteringar

I BRG:s rapport för 2022 lyfts att trots stora utmaningar i omvärlden har det Näringslivsstrategiska programmet löpt på enligt plan. Utfall på aktiviteter som beräknas gå i mål i nuvarande handlingsplan är 96 procent. Likaså ligger jobbtillväxten utifrån

målet över förväntan. Det är de stora etableringarna driver på utvecklingstakten men som också kommer med vissa utmaningar som till exempel tillgänglighet, mark och kompetens. Även tillväxtprogrammet för SME visar enligt rapporten över tid på gott resultat vad gäller uthållig tillväxt. I en genomförd jämförelse visar Tillväxtprogrammet goda resultat och bidragande orsaker till detta anses vara: 1) tydligt arbetssätt och modell för hur man jobbar med företag i olika stadier 2) Förmågan att få företagen att vara med i programmet under flera års tid 3) Fokus på företag som har ambition att växa 4) Kontinuitet och långsiktighet.

Grön omställning lyfts som fortsatt centralt, till exempel lyfts handslaget för ökat återbruk i bygg- och fastighetsbranschen med åtaganden upp. Handslaget är en del av plattformen för klimatneutralt byggande som lanserats under 2022.

Kopplat till kompetens lyfts den avsiktsförklaring som finns mellan VGR och Göteborgs stad som positiv vad gäller att skapa och driftsätta ett utbildningscentrum, eller flera insatser som motsvarar en sådan funktion.

Vad gäller området för kraftsamling elektrifiering lyfts BRG:s elektrifieringsuppdrag där 25 bolag och förvaltningar inom staden samverkar har flera projekt initierats tillsammans med näringslivet. BRG har även varit involverade i etableringen av en ny klimatsmart omlastningshub vid Centralstationen.

GR:s strategiska inriktning 2021-2023 lyfts som väl förankrad. De sex utmaningarna som pekas ut är i linje med den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar kring bygga kompetens och öka inkludering samt Agenda 2030. Vad gäller kompetensområdet lyfts att DRUM har förstärkt genomförandet bland annat inom kompetensförsörjning. GR har bland annat etablerat ett Branschråd för att hantera den strategiska kompetensförsörjningen inom förskola och grundskola. För prioriteringarna Bygga kompetens och kraftsamlingarna Fullföljda studier och digitalisering lyfts att det krävs ett arbete med att bygga en delregional infrastruktur. DRUM bidrar till att upprätta forum för dialog med medlemskommuner och att omsätta strategier och analyser till ett verkligt och operativt arbete.

Vad gäller arbetsmarknad och social välfärd är samverkan med Arbetsförmedlingen (AF) central där den pågående reformeringen påverkar kommunerna. Bland annat har man under året prioriterat att stärka samverkan mellan olika aktörer, bland annat i klustren mellan kranskommuner och AF, kraftsamla för att motverka långtidsarbetslösheten samt etablera strukturer för samverkan mellan kommun, AF och fristående aktörer.

Metoder och arbetssätt som handlar om att stödja personer utanför arbetsmarknaden finns stora behov. Här har GR bland annat fortsatt stimulera kommunerna till att starta fler jobbspår, fler inspirationstillfällen har anordnats, samt att stötta ett av klustren inför AMIF-ansökan vilket resulterat i att dessa kommuner med AF ingår i projektet Helhetsresan. DRUM har även möjliggjort att ge stöd till kommunerna i deras arbete med kompetensförsörjning och att uppfattas som attraktiva arbetsgivare. Intensifierat arbete har bland annat pågått i GR:s branschråd för äldreomsorg för med fokus på kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Vad gäller att öka takten i klimatomställning och klimatanpassning har insatser genomförts vad gäller att stödja sina medlemskommuner genom samarbeten/samordning, kunskapsunderlag planeringsstöd, samt gemensamma aktiviteter. Under 2022 har det varit ett särskilt fokus på att stödja arbetet i medlemskommuner med sina klimatlöften, stärka kopplingen mellan klimatomställningen och den fysiska planeringen, klimatanpassning, samt cirkulär ekonomi, upphandling och avfallsminimering.

Processledartjänster/samordnare

Tjänsten för klimat (GR) uppgår till 100 procent. Samordnarens tjänst har fokuserat på att stödja kommunerna med sina klimatlöften, stärka kopplingen mellan klimatomställningen och den fysiska planeringen, klimatanpassning, samt cirkulär ekonomi, upphandling och avfallsminimering. Detta innebär bland annat avstämningar, webinarier samt andra insatser gjorts såväl med bland annat kommuner och att nå ut i andra GR-nätverk och projekt. Vidare lyfts bland annat samverkan med Urban Futures kopplat till minskad klimatpåverkan och klimatanpassning samt uppstart av en expertgrupp kopplat till storstadsregioners klimatpåverkan inom METREX (The Network of Metropolitan Regions).

Som tidigare nämnts gick kulturnämndens medel över till GR från juni. Sedan dess har tjänsten uppgått till 75 procent. Då uppdraget är nytt har fokus bland annat varit i att skapa en struktur och upplägg på arbetet samt samverkan med medlemskommunerna. I rapporten lyfts prioriteringar som tagits fram med Kultur- och fritidschefsnätverket för perioden 2022-2024. Behovet av förankring i bland annat förbundets styrdokument lyfts.

Vad gäller tjänsterna vid BRG uppgår dessa till 50 procent vardera av gäller kompetens och innovation, men som uppges läggs betydligt mer resurser, roller och projekt som bidrar till den regionala samverkan. Fokus har legat på grön omställning och elektrifiering och där etableringen av batterifabriken ytterligare har intensifierat ytterligare. Elektrifieringen ställer krav både vad gäller kompetensomställning och nyanställningar. I rapporten lyfts att en plan som listar tolv insatser som behöver genomföras för att det målet ska nås har tagits fram. Likaså lyfts att hela utbildningssystemet här behöver mobiliseras för att möta behoven. Den mer övergripande tjänsten som också finns har processledningsuppdrag och bland annat arbetat med kompetensfrågor då detta har varit deras verksamhetsplans tema för 2022.

Kommunal delaktighet

I förra årets rapport lyfter BRG en god medverkan och ett stort intresse. Flertalet nätverk har regelbundna möten och samverkar. I årets rapport lyfter BRG fram det samverkansavtalet mellan GR och BRG samt alla 13 kommunernas näringslivsstrategiska program/planer skapar delaktighet och samsyn över nödvändiga prioriterade insatser. Gemensam näringslivsdag där Kompetensförsörjning var temat.

GR lyfter bland annat att de fortsätter sitt arbete med fokus på kompetensförsörjningsfrågan. Här lyfts att en etablerad och välfungerande struktur för strategisk samverkan dels mellan kommunerna och AF, dels för kommunerna genom strategiska chefsnätverk. Ett exempel där samverkan visade sig viktig var i samband med kriget i Ukraina som ställde krav på samordning av information och erfarenhetsutbyte.

Det finns utmaningar för kommunerna att ha möjlighet att samverka externt, men goda exempel finns också till exempel lyfts att nio kommuner är involverade i Volvos experience program (VEP).

Att få till kommunalt deltagande kopplat till klimatfrågan lyfts ha särskilda utmaningar. Det handlar om att man behöver skapa ett engagemang från hela den kommunala organisationen och där finns sällan ett tydligt ansvar. GR lyfter att man ser framgångar i sitt samarbete med kommunernas miljöstrategier och upphandlare. Vidare är här samverkan med de andra kommunalförbunden kring stöd till kommunerna och kommunernas klimatlöften mycket positivt. Ett annat område som lyfts är ett projekt kring jordbruksmark. Detta projekt har lett till ett större fokus på jordbruksmark i den fysiska planeringen för berörda GR-kommuner. Slutligen nämns också energiförsörjning som inneburit ett kunskapslyft och fått ytterligare kraft av både VGR och Länsstyrelsens satsningar på området samt Klimatlyftet som varit ett lyckat sätt att stödja skolors klimatarbete och ett bra exempel på hur digitala verktyg kan utgöra ett bra och effektivt stöd.

Tillvarata olika platsers förutsättningar

Som förra året lyfter GR även i årets rapport upp de skillnader som finns i hur den lokala samverkan mellan kommuner och Arbetsförmedlingen fungerar. Den delregionala strukturen lyfts bidra till att minska skillnaderna, genom enhetligt informationsflöde och strukturer för kommunikation. Den delregionala strukturen kan också snabbt identifiera goda exempel lokalt, t.ex. samverkan med civilsamhället under mottagandet av flyktingar från Ukraina, och sprida vidare. Även insatser kopplat till miljö- och klimataspekter lyfts.

I förra årets rapport lyfte BRG bland annat projekt samt betydelsen av Göteborg för hela regionen kopplat till omställningen både vad gäller elektrifiering, digitalisering och cirkulära affärsmodeller. På frågan i årets rapport om det finns särskilda insatser att dela med sig till kopplat till att tillvarata olika platsers förutsättningar lyfter BRG inga exempel.

EU och nationella medel

BRG har ett fokus att i möjligaste mån och när tillfälle ges växla upp sina insatser med EU-medel. I årets rapport lyfts att vissa kompetensprojekt nu avslutas och att fler ansökningar är på gång. Man lyfter en ansökan till Vinnova tillsammans med Chalmers och Göteborgs Universitet. Det handlar om att kunna beforska innovationssamverkan mellan näringsliv och städer i den gröna omställningen.

Förra året lyfte GR att det inte fanns några pågående EU-program. Under 2022 lyfter man flera olika satsningar, bland annat att man genomfört ett stort arbete kopplat till Fullföljda studier där ansökan sedan blev beviljad. Likaså har en ansökan avseende utvecklingsarbete kring särskola och samverkan skola-arbetsliv på nationell nivå beviljats. Inom området finns också nytt projekt på gång som håller på att tas fram. GR har dessutom identifierat och faciliterat ytterligare en ansökan med fokus på minskat digitalt utanförskap som bygger vidare på ett befintligt projekt. Under hösten har dialog och behovsinventering inför 2023 pågått inför eventuella gemensamma ansökningar.

Inom klimatområdet har uppväxling kopplat till satsningen på upphandling sökts via två nationella utlysningar tillsammans med IVL (m.fl.). Ett Formas-projekt beviljades. Här

lyfts att det finns en utmaning i att DRUM administreras årligen vilket inte ger den långsiktigheten som behövs för att söka uppväxling, då det tar tid från ansökan tills att projekten kommer igång samt att EU/nationella projekt löper över flera år.

Samverkan med VGR

Som förra året lyfts både av GR som BRG att samarbetet fungerar bra. Samverkan lyfts också som nödvändig då den snabba utvecklingen och omställningsbehovet i vårt samhälle ställer krav på att ligga i framkant och satsa tillsammans för att kunna behålla och stärka den samverkan som krävs för att möta utmaningar som ingen aktör kan klara ensam. GR lyfte att en snabb samordning är viktig vilket också visade sig i samband med flyktingströmmarna från Ukraina. Inom miljöområdet lyfts att samverkan har varit olika konkret vad gäller samordning av fokusområdena inom Klimat 2030 och kraftsamlingarna cirkulära affärsmodeller samt elektrifiering. Detta är något att förstärka framöver.

Bilaga 1: Villkor i överenskommelsen

Övriga villkor som anges i överenskommelsen mellan VGR och berörda kommunalförbund/BRG är att

- Insatserna ska bidra till att skapa synergier, dra nytta av befintliga regionala och delregionala strukturer och utgå från samverkan med relevanta parter i hela VG.
- En överordnad ambition att utgå från olika platsers förutsättningar där länets städer, tätorter och landsbygder involveras.
- Andra finansieringsverktyg, till exempel nationella program eller EU-medel, ska alltid undersökas.
- Medel avsätts till tjänster för samordning inom vissa områden i syfte att skapa en tät samverkan och dialog mellan regionen och KF så att kommunernas behov kan möta regionens. Vidare är syftet att minska onödig projektfinansiering och administration.

Mer nämndspecifika inriktning anges i tabellen nedan

Tabell 2: Nämndspecifik inriktning av tjänster
processledare/samordnare

Inriktning	Inriktning
Stärka innovationskraften	Huvudsyftet är att samordna det kommunala näringslivsarbetet för att bidra till att öka omställningstakten, stimulera entreprenörskap, etableringar och hållbar tillväxt i små och medelstora företag samt utveckla styrkeområden.
Bygga kompetens	Huvudsyftet att utveckla strukturer och nätverk, samordna och samverka med aktörer för att bidra till kompetensomställning, matchning och underlätta utsatta gruppers etablering på arbetsmarknaden
Miljö	Det handlar om att en samordningsfunktion för delregionens kommuner och regionala initiativ kring klimatstrategisk samverkan och därmed bidra till den regionala utvecklingsstrategins mål.
Kultur	<p>Det handlar om att säkra processledning och samordning av följande principer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Processledning Kulturstrategi Västra Götaland vars huvudsyfte är att initiera, utveckla och samordna interkommunala satsningar genom samarbeten, strukturer och nätverk inom kulturområdet. Arbetet bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin. • Processledning flernivåsamverkan vars huvudsyfte är att utgöra en samverkanspart för kulturpolitiska dialoger samt samverkan mellan kommuner och VGR för att möta gemensamma utmaningar och stärka kultursamverkansmodellen. • Projekt och finansieringsutveckling vars huvudsyfte är att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling. Även detta arbete bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin.

Tabell 3: Nämndspecifik inriktning av resterande medel utöver tjänster.

Nämnd	Utvecklingsmedlen ska
Regionutveckling	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser som bidrar till måluppfyllelsen mot de långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna. Insatserna ska stärka den delregionala utvecklingen eller utgöra delregionala kraftsamlingar. Beslut om medfinansiering av det delregionala innovationssystemet ska i allra möjligaste mån vara långsiktiga/fleråriga, tas i god tid och föregås av gemensam dialog kring samfinansiering.
Miljö	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser som bidrar till måluppfyllelsen av klimatmålen och den regionala utvecklingsstrategins mål om att göra VG till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle. Insatserna ska riktas till att stärka delregional utveckling eller utgöra delregionala kraftsamlingar.
Kultur	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser ska bidra till måluppfyllelsen av prioriteringar inom Kulturstrategi Västra Götaland. Insatserna ska riktas till att stärka delregional utveckling eller utgöra delregionala kraftsamlingar.

Bilaga 2: Satsningar 2022

DRUM-medfinansierade satsningar fördelade på respektive delregion (Fyrbodals, Skaraborg, Sjuhärad och Göteborgsregionen).

Fyrbodals

Projektnamn

Projektnamn	Projektägare	DRUM-medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Övrigt kommun/KF	Övrig finansiering	Totalt
Innovatum SP	Innovatum AB	1450		1450		2900
Affärs- och tekniktransformation	Connect Väst	425		425	850	1700
Entreprenörsbryggan	Drivhuset vid Högskolan Väst	400	400	400	400	1600
Medarbetarövertagande vid ägarskifte	Coompanion Fyrbodals	375	274	375	477	1500
Kunskapslyft industri Fyrbodals	IUC Väst	600	2974	600	1400	5574
Innovationsmiljö för hållbara material	Wargön innovation AB	56	1650	1518	2333	5557
Strukturbild Fyrbodals	Fyrbodals KF	250		250		500
Kompetensplattform Fyrbodals	Fyrbodals KF	875		875		1750
Position Väst	Fyrbodals KF	1500		1500		3000
VI-projektet	Folkhögskoleförvalt.	188		215	230	633
Hybridundervisning Norra Bohuslän	Sotenäs kommun	250		741		991
Våra rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö	Fyrbodals KF	500		500		1000
Fossilfria transporter	Fyrbodals KF	250	55	250		555
Processledning Skogsprogrammet VGR	Fyrbodals KF	75	520	75	140	810
Näringslivsstrateg	Fyrbodals KF	250		250		500
Kompetensstrateg	Fyrbodals KF	500		500		1000

Fyrbodal

(forts)

Projektnamn	Projektägare	DRUM- medel inkl KF-medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal- förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Projekt- och finansieringsstrateg	Fyrbodals KF	500		0		500
Kulturstrateg	Fyrbodals KF	500		500		1000
Klimat- och miljöstrateg	Fyrbodals KF	350		350		700
Projektkonom	Fyrbodals KF	130		0		130
Affärsdriven miljöutveckling	Fyrbodals KF	375		375		750
ROR – i – land	Fyrbodals KF	150	49	789	4104	5092
Flux Studios	Konstfrämjandet i Fyrbodal	75		85	161	321
Långedsmodellen	GU Ventures AB / Mötesplats Steneby	75		75	174	324
AIR – På väg 45	Åmåls kommun	100	261	230		591

Skaraborg

Projektamn	Projektägare	DRUM- medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal- förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Catalyst	IDC	1 230	7 277	1 230	6 262	15 999
Nyföretagande i Skaraborg	Nyföretagarcentrum	1 650		1 650	1 845	5 145
Möjligheternas Värld	Skaraborgs Kommunalförbund	374		374	2 821	3 569
Internationell Affärsutveckling mellan Skaraborg och Rockford USA	Lidköpings kommun	1 050		1 050	1 680	3 780
Platåbergens Geopark	Grästorps kommun	375	4 200	375	3 330	8 280
Inflyttarservice Skaraborg	Skaraborgs Kommunalförbund	1 277		1 277	0	2 554
Skaraborg 2030-etablering av batterifabrik m.m.	Skaraborgs Kommunalförbund	1 500		1 500	0	3 000
ASSAR industrial innovation arena	IDC	2 500	10 000	5 500	12 596	30 596
Skaraborgsdagen långsiktigt uppdrag	Skaraborgs Kommunalförbund	300		300	0	600
Omställning Fritid (förstudie)	Skaraborgs Kommunalförbund	178		178	0	356
Processledartjänst kultur/Internationell projektkoordinator	Skaraborgs Kommunalförbund	500		500	0	1 000
Processledartjänst miljö	Skaraborgs Kommunalförbund	500		500	0	1 000
Processledartjänst kultur/Kulturstrateg	Skaraborgs Kommunalförbund	550		550	0	1 100

Sjuhärad

Projektnamn	Projektägare	DRUM-medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal-förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Smart Textiles & Do Tank	Högskolan i Borås	1500		1500	14000	17000
Företagsvitalisering i BR	Högskolan i Skövde	439		439	200	1078
Hållbart Näringsliv	Inkubatorn i Borås	189		189	139	517
Creative Innovation	Creative Cluster innovation	425		425	23	872
Drivhuset Framsteg!	Stiftelsen Drivhuset i Borås	215		215	110	540
Ung företagsamhet i Älvsborg	Ung företagsamhet i Älvsborg	400		400		800
Tillväxt och finansiering i ägarledda bolag	Connect Väst	757		757	530	2045
Kompetensslussen II	Stiftelsen Proteko	960		960	1000	4360
7H Kompetens	Miljöbron (Holohouse)	225	100	225	116	666
Lokalekonomiska analyser	Coompanion	166		166	270	601
Hemester i Boråsregionen	Borås TME AB	265		265	80	610
Affärsutveckling för besöksnäring och event	Näringsliv Ulricehamn AB	166		166	251	582
Håll ut!	Miljöbron (Holohouse)	150		150	75	375
Fossilfri Boråsregion	Boråsregionen KF	619	400	619		1638
Miljöstrategisk samverkan 2	Boråsregionen KF	500		500		1000
Borås ArtBiennial – Moving ut	Vårgårda kommun	200			200	400
Företagsstart Sjuhärad	Företagsstart Sjuhärad	250		250		500
Skimmer och härvor i Viskans vatten och marker	Rydals museum/ Marks kommun	270			420	690

Sjuhärad (forts)

Projektnamn	Projektägare	DRUM- medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal- förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Samverkansmodell för större etableringar i Sjuhärad	Boråsregionen KF	750		750	250	1750
Business Region Borås – En innovativ och konkurrenskraftig delregion	Boråsregionen KF	0		1 365		1365
Mot en hållbar cirkulär framtid – gemensam avfallsplan	Boråsregionen KF	0		1100		1100
Bokstart – alla barns rätt till språker	Svenljunga kommun	100				200
Branschråd inom välfärd	Boråsregionen KF	100			100	100
Företagsstöd Sjuhärad – förutsättningar för stöd till underrepresenterade grupper	Företagsstart Sjuhärad	100				100
Sjuhäradsbild kompetens 2030	Boråsregionen KF	100				100
Återvunnen betong som bädd för elledning	Högskolan i Borås	100			13	113
Pilotprojekt kulturfinansiering	Boråsregionen KF	500				500
Process Bygga kompetens	Boråsregionen KF	804		804		1610
Process kultursamverkan	Boråsregionen KF	500		500		1000
Process RUS + Utv 7H	Boråsregionen KF	250		250		500
Process Klimat 2030	Boråsregionen KF	0		1100		1100

Göteborgsregionen

Projektamn	Projektägare	DRUM- medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal- förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Arbetsmarknadsfrågor i fokus	GR Arbetsmarknad och social välfärd	755		755		1510
Utbildningsfokus i RUS 2030	GR Utbildning	1000		1000		2000
Hållbar upphandling som verktyg	GR Miljö och samhällsbyggnad	220		149		369
Jordbruksmark i Göteborgsregionen	GR Miljö och samhällsbyggnad	114		70		184
Kunskapsöversikt energi i GR	GR Miljö och samhällsbyggnad	80		50		130
Klimatkommunikation	GR Miljö och samhällsbyggnad	156		5		160
Göteborgsregionens klimatlyft	GR Miljö och samhällsbyggnad	211		481		692
Klimatsamordnartjänsten	GR Miljö och samhällsbyggnad	500		1469		1969
Förstudie gestaltad livsmiljö	Chalmers arkitektur och samhällsteknik	200		200		400
Lokalproducerat författarmöten	Mölnåls stad	174		189		363
Kulturgeneratoren i GR	GR Miljö och samhällsbyggnad	5		0		5
Minecraft som medborgardialog	GR Miljö och samhällsbyggnad	2		0		2
Förstudie Aktiva platser för väntan	GR Miljö och samhällsbyggnad	5		0		5
Kultursamordnartjänst	GR Miljö och samhällsbyggnad	340				340
Innovation/kluster: Life Science	BRG	435		435		870
Innovation/kluster: Regionala förstudier och analys	BRG	775		1225		2000

Göteborgsregionen (forts)

Projektamn	Projektägare	DRUM-medel (2022)	Övrig VGR (när angivet)	Kommunal- förbundet	Övrig finansiering	Totalt
Innovation/kluster: FDI, stora etableringar, grön omställning	BRG	2825		2825		5650
Innovation/kluster: Gothenburg Green City Zone, projekt mobilitet	BRG	1800		1800		3600
Innovation/kluster: Klimatneutralt byggande inkl återbruk	BRG	1200		1200		2400
Innovation/kluster: Elektrifiering, hållbara transporter och testbäddar	BRG	1625		1625		3250
Innovation/kluster: Förstudier, elektrifiering	BRG	500		360		860
Kompetens: Cirkulära affärsmodeller	BRG	600		400	500	1500
Kompetens: Strategisk kompetensförsörjning	BRG	240		240		480
Kompetens: Tillväxtprogram	BRG	3800		3800	5500	13 100
Processledning kompetens	BRG	400		400		800
Processledning innovation	BRG	400		400		800
Regional samordning Näsp	BRG	400		400		800